

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Yadéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— november 6.

(Hamis tudomány.) A vallás, az erkölcs és a hazafiság ellen sokféleképpen szállanak ma sikra és ami legszomorubb, eme vétkes és veszedelmes iránynak szegődött szolgálatába a tudomány is. Ez a hamis tudomány bizony nem törődik azzal sem, ha a valóban művelt ember szem észreveszi az ily vállalkozás leple alatt garázdálkodó tudományos rossz hiszeműséget és nevetséges torzvonásokat. Ennek a hamis tudománynak egyik hangos apostola Magyarországon Serényi Gusztáv. „Az öldöklő ember” című tárcájában dörögi le az emberiséget, a mért hust eszik és miatt öldöklí az állatokat. Tovább megy Serényi ur — a minthogy a hamisság természetrajzához — tartozik, hogy az mindég tovább megy, a mint maga szeretné és kijelenti, hogy miután nem csupán az állatokban, hanem a növényekben is van élet, ennél fogva gyilkosság a növényi eledelék fogyasztása, tehát a vegetáriánizmus is. Azt fejtegeti, hogy „egy-egy átlagos emberi élet legalább is százmillió állat és növényi élet elpusztításán alapszik”. Az egész elmélet burkolt célzata pedig nem egyéb, mint a szentírás hitelének megrontása, amely szerint az egész világ az emberért teremtetvén, joga van táplálkozásra felhasználni az összes „olcsó lelkeket”, vagy is az állatokat, Serényi szerint a növényvilágot is. Miből éljen tehát az ember, ha marhapörköltet és kalarabét fogyasztani egyaránt gyilkosság? Föl kell találni — írja a tudós ur — a mesterséges táplálkozást, mely átadja az embernek a testi szervezetétalkotó okszigént, hidrogént és szén-savat. Egyelőre azonban — Bartha és mások kutatásai dacára — nincs feltalálva a mesterséges táplálkozás, addig tehát — ha nem akarunk éhen pusztulni — élnünk kell a szentírás által nyújtott mandátumunkkal és öldökölnünk a bornyuszelet, nyulgerinc, töltött káposzta, tőpörtös pogácsa és a hozzávaló alkoholok jegyében állatokat és embereket egyaránt. A vízben is van élet — ugy-e bár — a melyet nem igen fog helyettesíteni az a mesterséges táplálkozás? De hiszen táplálkoznak bizonyos élő állati és növényi lények az emberrel is, lévén ilyen fajtáuk a bacillusok, a mikrobák is. Mert a szentírásnak végeredményben mindenkor igaza van, a mikor beléköti a tudomány és az egész tétel nem egyéb, mint az alkatrészeinek egymással a létfontartás

okából való állandó küzdelem. Éppen így vagyunk a háboru természeti törvényével. Emberek egymást pusztítják, a hangyák taktikai tudással harcolnak. És vannak növényeket pusztító növények a filokszera — állat írja a növényt. E harcban mégis leg-erősebb az ember, és így az őt következő világnak csakugyan ura, kihasználja, intézkedő és végrehajtó hatalmassága. A jeles „szabadgondolkodó” urnak szabad lenne gondolkodnia p. o. a vadászat mivoltára is. Mert, mint mindennek, ami a világon történik, ennek is természeti oka és rendeltetése van. Ha az oktalan állatnak háziállattá való szelidítése és a vadászat (ma mint átöröklött ügyben, mint ativizmus) kimenne a divatból, a sok vad elszaporodna, kijönne a rengetegből és kiszorítaná vagy elpusztítaná az emberiséget, a „homo sapiens“-t. A vadászatot, az állatölést azért folytassák őseink, hogy a lakóhelyet magoknak biztosítsák és az állatokat táplálékul felhasználhassák. Most már nem hadakozunk a kiszorult, megrendszabályozott állatvilággal, mert a munka vastagját elvégezték őseink, elég, ha egyrészt megszelidítettük, a másikkra pedig — addig a határig, a míg az érdeklünkben áll — vadászunk. Ez tehát természeti törvény, a melyen hamis tudások nem segíthetnek. Nevetségessé teszik magukat, gyanussá a tudományt, a midőn az állatok és a növények emancipációját és recepcióját tűzik feladatukul és míg elmennek odáig, hogy az ő liberálisták oltalmába veszik végül az ásványokat is.

Birtokpolitika és munkásvédelem.

— Két közlemény. —

— november 6.

A jövő történetírójának, aki tisztában fogja látni Magyarország közgazdasági fejlődésének összes körülményeit, mint a most élő nemzedék, talán sikerülni fog megállapítani: mennyi részük volt gazdasági életünk kelletlen vonásaiban a gazdasági okoknak, mennyi a lélektaniaknak, mennyi a politikaiaknak. Gazdasági állapotainknak két jellemző kórsága: a kivándorlás és a munkások között dúló elégedetlenség. Ezt véve figyelembe, a politikai okoknak befolyását már most is minimálisnak tekinthetjük, mert hiszen a legsze-

gényebb néprétegekben a politikai érzék nem olyan eleven, mint fennebb. Kétségtelen azonban, hogy a közelmúltbeli szociálista izgatásoknak sikerült az elégedetlenség okait politikai szempontokkal is gyarapítani.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a szociálista követelések nagyobb szerepet játszanak a szociálista irodalomban és szónoklatokban, mint a gyakorlati élet reális szükségleteiben. Fenn halljuk hangoztatni a szociálista jelszavakat a fórumon, az ujságban, szóval mindenütt, ahol az emberek koturnusban beszélnek. De a csendesebb eszmecseréknél mindig csak az a dolog vége, hogy nincs föle, nincs elég kereset és a szegény ember alig reménykedhetik, hogy maga és családja valaha jobb sorsba jut és élvezheti a birtokos polgár anyagi és erkölcsi tüggetlenségét.

Az az államférfiu tehát, aki Magyarország aktuális gazdasági bajain akar segíteni, a bajoknak az anyagi viszonyokban rejlő okait veszi orvoslás alá. A szociálista követelésekkel nincs mit csinálni, mert hiszen egyetlenegy országban sem tudták többre vinni szürke teoriánál. A mi szociális bajainak azonban meg vannak a maguk fogantyai, ugy az erkölcsiek, mint az anyagiak és azokat megragadva a gyakorlati politikai cselekvés fontos eredményeket ígér.

A kormánynak a minap nyilvánosságra jutott munkálatai azt mondják, hogy egységes és szerves akció készül gazdasági életünk széleskörű és intenzív fejlesztése érdekében. Bajos lenne már e pillanatban mérlegelni az iparfejlesztési és ipari munkássegítési akciók hatását, mert hiszen a javaslatok tulajdonképpen még csak meg fogják teremteni népességünk szélesebb ipari rétegeit s e javaslatok ma még csak százazrekre vonatkoznak. Az adóreform, amely a közterhek arányosítását tűzte célul, már milliókat érdekel és például a másodosztályu keresetadónál mutatkozó anomáliák kiküszöbölése milliók anyagi érdekét és morális elégedettségét érinti. Magyarország népességének legszélesebb rétege a földmivelő, birtokos vagy munkás. Ennél fogva gyors és nagy hatást azoktól az akcióktól kell várnunk, amelyek e rétegeket

Sirolin

Ennél az érvényes és a testület, megzár-
tett a köhögést, vésedéket, éjjeli izmódást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

cillen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerár-
tárban. — Ára évenként 4—5 korona.

akarják felemelni, még pedig nemcsak negatív jellegű intézkedésekkel, mint az adóreform, melynek alkotó hatása nincs. bármi üdvös és szükséges legyen, hanem az erőket sarkantyuzó, pozitív alkotásokkal.

Politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, nov. 6.

(A kiegyezés kérdése.)

Ma szünetel a parlament munkája, de azért a politikai élet eleven, tartalmas, hiszen hiány a vitás kérdésekben.

Itt van mindjárt a kiegyezés kérdése, amelyről mostanában igen csak szóbeszéd folyik a politikuskok között. Függetlenségiak között nagy meglepéssel konstatálják, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter keresztül vitte a tervét: s immár semmi akadály nem áll útjában annak, hogy az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés az eddigi vámszövetség helyett vámszerződési formában jön létre. Ami még homályos pont ezekben a kérdésekben az a határidő kérdése, amely a legutóbbi szakkormányzati tanácskozásokon került fel.

(Mentelmi bizottságból.)

Sokat beszélnek politikai körökben a mentelmi bizottmányok tegnapi ülésén Bánffy Dező és 21 társának mentelmi ügyében hozott ítéletéről, amelylyel Plósz Sándor volt igazságügyminiszter vád alá helyezését határozták el. Politikai körökben nincsen nézeteltérés abban, hogy a mentelmi bizottság ezuttal érthetetlen okokból jóval túllépte a hatáskörét. Ezt most már beismerte maga a bizottság elnöke is, Gál Sándor, a ki mint e sorok írója előtt ma délután kijelentette, levonja a konzekvenciát, s a mentelmi bizottság elnöki tisztéről legközelebb lemond.

Az egyetlen ember, aki a bizottságban felismerte a kérdés komolyságát s előre látta a fiaskot, Szathmári Mór volt, akiről név nélkül a lapok is megírták, hogy ellene szavazott a bizottságnak. Ezzel szemben felvilágosítottak bennünket arról, hogy a dolog nem így áll. Szathmári Mór, a mikor reákerült a sor a szavazásnál, kijelentette, hogy arra a kérdésre, hogy megsértetett-e a mentelmi jog vagy sem, azt felelné, hogy igen, de a feltett kérdésre (vád alá helyezés) nemmel kell felelnie, mert úgy látja, hogy ezzel a mentelmi bizottság jóval túllépte hatáskörét.

A pártokban nagy helyesléssel találkozott Szathmári Mór korrekt jogász állásfoglalása, csak az a kérdés most, mi is lesz hát a mentelmi bizottság helytelen határozatával.

(A képviselőház munkarendje.)

Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy beavatott helyről vett értesülései szerint a képviselőház november 23-án a delegációk miatt üléseit bizonytalan időre elnapolja. Azután letárgyalja Kossuth javaslatát. December végén a kormány három hónapra indemnitást kér. A Ház csak új év után kezdi meg az 1907. évre szóló költségvetés tárgyalását.

(Vád alá.)

Kossuth Ferenc ma délután Polónyival, Sztérynyivel és Kálóssy Józseffel a mentelmi bizottság előadóival hosszabban tanácskozott a bizottság tegnapi szennzációs határozata felől. A miniszterek szerint a mentelmi bizottság határozata politikailag meg nem állhat, mert a bizottság hatásköre csak annak a megállapításáig terjed, hogy a mentelmi jog megsértetett-e vagy nem?

A „városi párt” programja.

A párt felhívása.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 6.

Annak idején jelentettük a városi párt megalakulását, mely távol minden politikától egyedül a város érdekeinek előmozdításának akarja szentelni működését — most becsátja ki a párt felhívását, melynek szövegrinti szövege a következő:

Tisztelt polgártársak!

Ébredjünk fel az álomból! Körülöttünk minden megmozdult; minden szervezet halad és fejlődik. — Nézzük meg hazánk nagyobb városait. Nézzük meg a modern haladásnak hatalmas intézményeit, a szükséges szervezeteknek újabb és újabb alkotásait. Ha városunk viszonyait ezekével összevetjük, megdöbbenve láthatjuk sok téren való elmaradottságunkat. Pedig hát szellemi és anyagi erőnk elégséges mértékével rendelkezünk, csak nem érvényesíthetjük és nem értékesítjük azokat. Ez így nem maradhat, tömörülünk kell az igaz ügy körül fokozott buzgósággal és nemes igyekezettel.

A város munkás szeretetében, a modern fejlesztést célzó lelkes munkásságban egyeknek, összetartóknak kell lennünk. Ha összefogunk, ha érzsében és gondolkodásban egyek leszünk, egyek leszünk a tettek, a modern alkotások mezején is. Nincs időnk a fontolgatásra. Ha el nem akarunk maradni, ha fejlődni, haladni akarunk, ekkor össze kell fognunk, egyesülnünk szervezkednünk kell. Egy városi párt alakításáról van szó. Nem politikai pártról, mert a politika mezeje sikos talaj. A politikát egyesülésünkbe a legtávolabbi vonatkozásában sem engedjük be. A gyöngösesnek, széthúzásnak minden elemét óvatosan távolítottuk, nem azt keressük, a mi széttagolna, hanem azt munkáljuk teljes erőnkkel, ami bennünket minél szorosabban összefűz.

Legyünk bár a politikában különböző meggyőződésűek, de legyünk egyek a város szeretetében s a modern város kifejlesztésének nagy gondolatában. Csak a közel jövőben és annyi fontos s a város fejlődésének feltételeit mélyen, gyökerükben érintő ügy

Hajnali hangulatkép.

Írta: Szunyogh Barna.

A munka véget ért. Már itt a Hajnal...
Amit izzó agyunk betűkbe rótt, —
A nap történetét, ezernyi szálát, —
Részvétlenül, bután, de nagy erővel
A gép dübörgve ontja már
És most övé a munka és az élet,
És most miénk a sápadt nyugalom...

Erőtlenül lehajtom a fejem
Sok álom, eszme édes haroterére,
Az asztalkára, mely szuette, régi
S pattogva sir a szűk szobában
Ugy néha-néha álmos éjjeleken,
Ha már a toll csak úgy pihegve serceg
S a fáradt képzelet előtt
El-el suhannak fényes szellem árnyak
Büvös regéket ontva zsongva
Szívünk dalos, bus templomába...

A cimborám is alszik már amott
Arcára lám két rózsapír varázsolt
A vig, a pajkos Álomisten.
Keze, a jobb ökölbe van szoritva
A bal egy hosszú ollón nyugszik el
S a csúf élettusában zordon arc
Most im vidámderülten mosolyog,
Mint egy gyerek kit anyja pingatott
Szent, augyalos, álomgyönyörbe...

Felrezenek és ablakot kitárok...
A fojtó őszi köd möhön betődül
S rám néz a nagy dérepte utca,

Most ébredő, később zibongó...
Komoly, erős léptekkel mennek ott
A gyárba el, munkára fel
Hatalmas, izmos emberek
És tiszta, jó leányok, asszonyok.
Mint egy halott kísértet surran el
Mellettük egy-egy bus bohém,
Vagy egy ledér és álmos éjji lepke,
Festett ajakkal, büntől ittasan...
Azon tündööm és — mosolygok:
A két osztály, hogy megbámulja egymást,
Pedig mindennap így találkozik
A dolgos jó s a rossz dologtalan...

És most valahonnan
A hajnali légben
Vidám zene ujjong
Kitörve merészen.
És mintha e hangok
A Nap közeledtét
Zibongva, epedve,
Ragyogva jeleznék:
Szívembe lopózik
E hajnali dallam
És dudolom egyre
Magamba, de halkán...

De ime mi rezen?
A cimborá ébred
S ásitva dadogja:
„Az álomok, a szépek
Mond meg hova szálltak?
Mond meg hova lettek
A szentek, a lányok,
Akik megölték

S forró szerelemmel
Tüzesókokat adtak
És hittek a bűnös
Sok szivbeli dalnak...?
És mond, hova tűnt hát
A hir, a dicsőség,
Amelybe az álmok
Sok ezreit szőtték...?
Hisz összeomolva,
Tiporva, leverve,
Még holtan is rajtam
Száguldanak egyre...
Pokolba elűzöm...
Vagy — meghalok — érzem...?

És szóllok a társhoz
A hajnali fényben:
Jó cimborá, ébredj!
Már itt van a Reggel!
Ez itt a kabátod?
No gyer' ide vedd fel!
Nézd ott keleten már
A Napba belátok...!
No gyer' velem együtt
S feledd el az álmot!
Az álom elillan
Ugy mint ez az Élet!
Ezt véd a szivedbe
Bohém jelégének:
Kacagva sirassuk,
Hogy por, hamu minden
Az égi magasban
S a földön is itt lenn...!

fog szőnyegre kerülni, hogy ha egyéb nem, már csak ezek a viális kérdések, parancsoló kötelességünké teszik, hogy a városi pártot megalakítsuk. Utalunk a Hortobágy hasznosításának kérdésére. Ez létkérdés. Ne engedjünk helyet az elfogultságnak, a maradiságnak s az egyéni érdekek érvényesülésének; mentsük meg az ügyet, mentsük meg a modern haladásnak ezt a kincsébányáját, mert a városnak valamennyi kulturális, közgazdasági, közegészségügyi intézmény, jövője élete: mindene függ ettől.

Nem politikai célt szolgálunk, sőt ettől teljesen távol maradva a város fejlesztését, a minden téren való haladást tüztük ki programunkul.

Ha ezekben a gondolatokban egyetért velünk t. polgártársunk, kérjük, aláírásával segítse elő ez ügyet s fejezze ki azt, hogy a városi párt megalakulását helyesli és a partnerek tagja lesz.

Debrecen, 1906. október hó 25. én.

KÖZIGAZGATÁS.

A póttartalékosok segélyezése. Az 1905 évi ujoncozás elmaradása miatt tényleges katonai szolgálatra behívott és bevonult, Debrecen város területén tartózkodó póttartalékosok összeírása megtörténvén, a vonatkozó kimutatás a városháza oszlopán (Piac felőli rész) levő „Katonai hirdetés” feliratu táblán, 8 napi közszemlére kifüggesztetett. Ezen kimutatásban foglalt adatok ellen e hó 19. éig bezárólag észrevételeit bárki, a segély megtagadását javasoló vélemény ellen pedig sz. érdekelt póttartalékos illetőleg családtagja felszólamlással élhet. Azok a póttartalékosok, kik nem feleségük és saját gyermekeik eltartásával voltak terhelve, de a segélyezésre különös méltánylást érdemlő viszonyok alapján igényt formálhatnak, ugyancsak a fennebbi határidőig — megokolt és okmányokkal felszerelt folyamodványt nyújthatnak be, az összeírást teljesített katonai és illetőségi ügyosztálynál; városháza kereszt-épület, emeleti rész, 17. számú ajtó. — Debrecen 1906. nov. 5. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. A debr. ev. ref. egyház árvauügyi bizottsága e hó 8. án, d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tártyak: Folyó ügyek.

IRODALOM.

„Összetartás” címen folyó hó 1-én jelent meg Almási Kálmán szerkesztésében a székesfőváros és vidéki városok és törvényhatóságok tisztviselői és alkalmazottai érdekeit szolgáló társadalmi közlöny, amely lap hívatva leendő mintegy 5000 székesfővárosi és sok ezer vidéki köztisztviselő és alkalmazott érdekeit megvédeni, anyagi helyzetén javítani. Tekintve a lap célját és azt, hogy mint egyedüli ily irányú közlöny a fenti tisztviselők és alkalmazottak országos szövetségének megalakulásán fáradozik, olvasóink szives figyelmébe ajánljuk. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-körut 14. sz. a. van. Evi előfizetési díja 5 korona.

Puskás igazgató ünneplése.

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 6.

A mint arról már megemlékeztünk, Puskás Károlyt a debreceni dohánygyár igazgatóját méltatlan támadás érte, mely mindenfelől a legnagyobb felháborodással találkozott. Az igazgatónak fennhatósága fogja megadni a megfelelő elégtételeit, a vezetése alatt működő tisztviselői kar azonban máris megragadta annak alkalmát, hogy a megtámadott főnökkel való együttérzésnek kifejezést adjon.

A dohánygyár tisztviselői és altisztikar ma este 8 órakor intim jellegű lakomára gyűlt össze a „Bika-szálló” disztermében a közkezdveltségben álló igazgató tiszteletére. A lakomán mintegy 50-en jelentek meg, a dohánygyári tisztek és altiszteken kívül még csupán a sajtó néhány munkása. A jelenlevők harsány éljennel köszöntötték a terembe lépő Puskás Károly igazgatót; folytonos szívélyes ovációkkal éreztették véle az est folyamán szeretetüket és tiszteletüket.

A pecsenye után hangzott fel az első pohárköszöntő, melyet Borzsovav osztályvezető mondott. Elítéli az igazgató ellen írott pamflelet, ki a munkások atyja és a tisztikar általánosan szeretett főnöke. Kívánja hogy a rágalmazó irat ne kedvetlenítse el, s az egész tisztikar ragaszkodásáról biztosítja Puskás igazgatót. (Éljenzés.)

Kovács ügyelő az igazgató ellen intézett hajsztát egyes rendbontó elemekre szoritja. Vannak azonban munkások, kik nem hajlanak a lelketlen igazgatókra. Elíteli az igazgatót. (Éljenzés.)

Hadházi Imre aligazgató az igazgató-ság nevében a mai esteben egy derék önértzetes tiszti és altisztikar összetartását látja. Az ilyen egyetértőtársulatban leli meg nyugalmát a lélek. Poharat emeli ezen összetartás megmaradásáért és az igazgatóért. (Éljenzés.)

Általános figyelem közt emelkedett szó-lásra az ünneplést Puskás Károly igazgató. Meghatottan mond köszönetet a jöleső nyilatkozatokért. Elégtételül tekinti a szenvedett bántalmak után a tiszti- és altisztikar jóindulatának minde jeleit. Nyugodt lelkiismerettel tekint vissza a munkásságára, ez a támadás róla lepattan. Köszönetét fejezi ki a tiszti és altiszti karnak. (Leikes éljenzés.)

Erre a felköszöntőre Gáspár Imre felelt. Sajnálja, hogy Puskás igazgatót a 24 betű gárdája támadta. De hát a 24 betű is olyan hadsereg, a melyet néha holmi Köpenicki kapitány vezet — ezuttal becsület rablásra. A régi költővel vigasztalja magát az igazgató ur, mondván: „Gyakran esik számárrugás becsületes személyen.”

Dr. Gáspár Géza kéri az igazgató jóakarátát a munkások iránt, a kiknek semmi részök a méltatlan támadásban. (Éljenzés.)

Ezután szólottak Löw György kezelő, a sajtót köszönti fel s ajánlja figyelmébe a debreceni dohánygyár tiszti és altisztikar figyelmét. (Éljenzés.)

A kitűnő hangulatban lefolyt lakoma az éjjeli órákban ért véget.

NAPI BIREK.

Felolvasó-est.

— nov. 6.

A róm. kath. főgymnázium disztermében esütörtökön délután 5 órakor tartatik meg az e téli második felolvasó est, mely-

nek maóra oly ügyesen van összeállítva, hogy a folytonos sikerekhez szoktatott közönség ismét egy igen érdekesnek s élvezetesnek ígérkező estnek nézhet eléje.

Ez estnek egyik fénypontja lesz bizonyára Lónyay P. urleány színtársulatunk gyönyörű hangú énekesnőjének éneke, ki először szerepel ezen felolvasó estéken s bizonyára ép oly fényes sikert fog aratni itt is, mint aminő fényes diadalokat arat a színpadon.

Albert Lujza urleány a kitűnő zongora művész művészies játéka már ismert a közönség előtt, s őszinte örömmel fogadja a mesteri előadót. A férfi szereplők Varjas, Than, Ertler mind oly kitűnő erők s szellemes felolvasók, hogy nevük teljes biztosíték a legnagyobb sikerhez.

Az alábbi program különben fényes bizonyítéka annak, hogy a rendező bizottság most is ügyesen válogatta meg a szereplőket s ismét egy érdekes s kellemes estét nyújt hálás közönségeinek.

Ezen felolvasó estre, melynek műsorát alább közöljük jegyek válthatók Mihalovits Jenő gyógyszerárában. Üllőhely ára 50 fillér, állóhely 30 fillér.

A műsor a következő:

1. „Fantasia” Wéber C. M. Oberon című operából. Irta: Favarger R. Zongorán előadja Albert Lujza urleány.

2. „Magánjelenet” „A király mulat” című színműből. Előadja Ertler Jenő ur.

3. „A komikum Shakespeare tragédiáiban”. Irta s felolvassa Varju János kegyesrendi tanár ur.

4. „Párisi történetek.” Énekli Lónyay Piroška urleány.

5. „Képek a jövőből.” Irta s felolvassa Than Gyula ur.

Napról-napra.

— nov. 6.

Századok óta
Számkivetettek,
Mind caupa hősök
Most hazatértek,
A Szent poraikban
Elvegyülének
A honi földdel.
Félve, remegve
Gondolok arra,
Hogy ez örömmek
Bére nagyon nagy
És keserű lesz.
Ingyen az osztrák
Mit se adott még.
Ezt bizonyítja
Be sok ezernyi
Példa a multból.
Ime, legyünk hát
Résen az ésszel!
Mert alig ült el
Messzire zsongó
Ünnepi lárma,
Bécs felül immár
Zug a fülünkbe
Vajmi gyanus hang.

* **Miniszeri rendeletek.** Két miniszeri rendelet érkezett ma. Hajdúvármegyéhez. Az egyik a bűnjelkelet tartalmazó csomagok vagy tartályok kezeléséről szóló rendelet szigorú betartására utasítja a hatóságokat. A másik a tej szállítására vonatkozólag tartalmaz szigorú utasításokat, hogy annak vízzel való hamisítása szállítás közben meg ne történhessék.

* **A debr. nőegylet ünnepélye.** A debreceni jótékony nőegylet december 15-én az „Arany-Bika” dísztermében sicíliai tengerparti ünnepélyt rendez. A díszterem ezen alkalommal a tengert a sicíliai vidékkel fogja ábrázolni csónakokkal, stb. Sicíliai népviseletben festői csoportok vonulnak fel. Az ünnepélyes felvonulások után vacsora lesz a díszteremben, utána pedig tánc reggelig. A nőegylet negyven tagból álló mulatság rendezőbizottsága élén Fráter Erzsébet urhölgygel, a nőegylet alelnökével páratlan buzgalmat fejt ki a siker érdekében. A nőegylet ez alkalommal külön meghívót nem küld szét. A belépő díj csekély. Páholy 12 korona, személyjegy felnőtteknek 3 korona, gyermekeknek 1 korona. A sicíliai ünnepség ügyében folyó hó 4-én tartott ülést a mulatságrendező bizottság, melynek minden egyes tagja nemcsak megjelent az ülésen, hanem a kiosztott teendőket el is vállalta. A siker tehát elmarathatlan, ami önként érhető ott, ahol annyi nemes szív és buzgó kéz szorgoskodik. Az eddig még ismeretlen ünnepség iránt már is óriási az érdeklődés és mi meg vagyunk győződve, hogy ez az ideoi téli szezon legfényesebb és legkedélyesebb mulatsága lesz. Minden az ünnepségre való felvilágosítást szívesen ad Fráter Erzsébet urhölgy, a mulatság rendező bizottság elnöke.

* **Ottó főherceg temetése.** Ottó főherceg tetemeit — mint már jelentettük — kedden délután négy órakor fogják örök nyugalomra helyezni a temetésére már az összes előkészületet megtették. Ma délelőtt csukott koporsóban helyezték ravatalra Ottó főherceg holttestét. Az udvari templomot gyászpompába vonták a ma a második beszentalés után a közönséget is beöccsátották, hogy a ravatalt megtekinthesse. A gyász ünnepség alatt testőrök állanak díszőrséget a holttest mellett. Délelőtt nyolc órától tizenkettőig mindegyik oltárnál misét mondtak, tíz órakor az udvari zenekar elkezdte a Miserere gyászdalt. Délben megszólaltak a harangok és kongtak állandóan 1 óra hosszáig. A temetés előtt Mayer püspök beszentalta, s aztán altisztek vették vállalkra a koporsót, amelyet elhelyeztek a halottas kocsin. Harangzúgás között indult meg a menet. Megnyitja egy szakasz huszár, egy lovas udvari kurir, egy udvari biztos kocsiban és két komoronyik. Következik egy század huszár s utána hatlovas kocsiban a két kamarás, majd báró Dlabenszky főudvarmester a belső lakájok és két udvari biztos. Most jön a hatlovas gyászkocsi, Mellette kétoldalt öt altiszt, négy nemes apród, hat testőr gyalog, nyolc pedig lovon. Egy gyalogszázad és egy huszárszakasz zárják be a menetet. Az ágostai temploma előtt várja a gyászmenetet a városi tanács, a klerus és a bécsi rokoniak házában lakó polgárok. Innen kezdve a menet előtt haladnak egész a kapucinusok templomáig. A király és a királyi ház tagjai a templom előtt várakoztak. Mikor a menet feltűnt, bementek a templomba, ahol már összegyűlt az egész udvar. A koporsót levették a kocsiról és ravatalra helyezték. Újabb beszentalés következett most, miközben az udvari énekkar a Liberz-t énekelte. Ezután egyszerűen fölemelték a koporsót és fáklifény mellett a kriptába vitték. Előtte megy a pap, utána pedig báró Dlabenszky udvarmester a kamarásokkal. Itt újra beszentalták a koporsót, amelyet most már Liechtenstein herceg főudvarmester Csák gvardián-átya gondjaira bízott s átadta neki a koporsó kulcsait. Az udvar ezalatt távozott a templomból.

* **A Bocskay-szobor leleplezése.** A debreceni Bocskay szobor-bizottság tegnap délelőtt Wessprémy Zoltán főispán elnöklésével ülést tartott. Az ülésnek egyetlen tárgya volt: a Bocskay-szobor-leleplezési határidejének kitűzése. A bizottság megállapodott, hogy

a szobrot a hó 25-én délelőtt 10 órakor leleplezik le. A leleplezés nem lesz országos jellegű és arra csak a tiszántuli egyházkerületet, a vármegyét és a hajdúvárosokat hívják meg. Itt említjük, hogy az Országos Képzőművészeti Tanács báró Forster Gyula elnöklésével megtekintette a bronzbaöntött Bocskay-szobrot, Holló Barnabás szobrász művészi alkotását és azt minden tekintetben sikerültnek ítélte. A szobrot a jövő héten elszállítják H. Bösörmányba.

* **Az iparosok társas vacsorája.** Az iparoskör elhatározta, hogy a szokásos társas vacsorát az idén is megtartja. E hó 18-án este 8 órakor a Bika dísztermében lesz a társasvacsora. Ezen összejövetel célja, hogy az iparos családok és a velők rokonszenvező más társadalmi osztályhoz tartozók kellemes ismerkedési estélyt töltsenek el. Egy teríték ára 2 kor. 40 fillér. Jegyek kaphatók az ipartestületnél.

* **A Debreceni Dalegyelet** csütörtök esti hangversenye, a közbejött igen fontos ok miatt nem, mint jelezve volt: 9 órakor, hanem pontba félkilenc (4/9) órakor kezdődik. E csekély változtatást — az érdekek összeegyeztetése tette szükségessé, melyet a Dalegyelet hangversenyei iránt érdeklődő m. t. közönség biztonnyal méltányolni fog. Az elnökség.

* **Hányan vándoroltak ki?** New-Yorkból írják: A bevándorlási hatóság ma hozta nyilvánosságra a szeptember havi kimutatást, a mely szerint 95 341 személy vándorolt ki Amerikába, vagyis 16,400-al több, mint az elmúlt esztendő ugyanezen hónapjában, ezek közül 73 812 személy Ellis Islandra került, a hátralévő rész pedig az Egyesült-Államok többi kikötő városai között oszlik meg.

Magyarországból 10,281 személy vándorolt ki, a tavaly szeptember 7622 kivándorlójával szemben, vagyis 2629 személyivel több, mint az elmúlt esztendő ugyanezen hónapjában. A többi államok a következő számarányban szerepelnek a kimutatásban: Ausztria 9015, Németország 3225, Görögország 2430, Olaszország 19,342, Norvégia 2173, Oroszország 22,636, Sándánávia 2584, Anglia 5960, Írország 4525, Skócia 1722, Japán 1794, Nyugat-India 1556. Kizártak és kényszer útján visszaküldtek 1052 személyt.

* **Epizód a banketten.** Mialatt a tisztikar és altisztkar Puskás igazgatót ünnepelte, a Bika udvarán érdekes jelenet folyt le. Mintegy 70—80 nemzetközi szocialista tolt az udvarba és elénekelték a munkásindulót. Baj nem történt. Mielőtt az előrelátható rendőrség elérkezett, a tüntetők szétoszlottak.

* **Gyászzelentés.** Kulcsár Ferenc férje, Ferike és Bandika gyermekeivel, dr. Vértessy Gyula és dr. Vértessy Dezső testvérei, Patzak Amália nagynénje, Vértessy Arnold nagybátyja, Vértessy Kornél és dr. Vértessy Jenő unokatestvérei vigasztalhatatlan fájdalommal adjuk hírül Kulcsár Ferencné Vértessy Hajnalának november havának 3. napján, reggel 6 és 1/2 órakor bekövetkezett elhunytát. Megboidogult drága halottunk porlandó tetemét a tabáni temető kápolnájában helyezték ravatalra s onnan folyó hó 4-én délután fél 5 órakor a németvölgyi sírkertbe kísérik át. Az engesztelő szent miseáldozat november 8-án délelőtt 10 órakor a krisztinavárosi templomban fog az Urnak bemutatni. Budapest, 1906. nov. hó 3-án. Alma édes, emléke áldott legyen!

* **Sportvacsora.** A Debreceni Tornaegyesület a sikeres verseny-saison bezárása alkalmából győztes atlétái ünneplésére folyó hó 9-én pénteken este 8 órakor a Bika szálló cukrász termében társas vacsorát rendez. Egy teríték ára 3 korona. Érdeklődőket is szívesen lát az egyesület. Jelentkezéseket elfogad a háznagy Péterfia utcai tornacsarnokban csütörtök estig.

* **A horváth országgyűlés.** A horváth hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közöl, mely szerint a horváth országgyűlést a hó nap 12-ére hívják egybe.

* **Thaly Kálmán Debrecenben.** Városunk I. kerületének szeretett képviselője Thaly Kálmán dr. az ősz kuruc e hó 12-én Debrecenbe érkezik. Nagy munkájának befejezése alkalmából ünnepélyes fogadtatásban lesz része. Erre vonatkozólag az előkészületeket már megtették.

* **A mai tanácsülésen** a Rákóczy ünnepélyeken súlyosan megbetegedett Csóka Samu tanácsnok ügyeinek állításával, Varga Károly tb. tanácsnokot bizta meg a tanács. A téglavető telepen levő téli birka legelőt ifj. Kertész Jánosnak adták ki 400 koronáért.

* **A város adója.** Az adókvető bizottság befejezte működését Debrecen város területén.

* **Felvétel az iparos továbbképző tanfolyamra.** Azon iparossegédek, kik a továbbképző tanfolyamban résztvenni akarnak, jelentkezzenek kedden és pénteken este 7—9 óráig legkésőbb vasárnap d. e. 8 órakor az általmi főreáliskolában. A tanfolyam igazgatósága.

* **A honvédség köréből.** Say Rudolf honvédszázados a 17 ik honvédgyalogezred kötelékéből Székszférvárról, Debrecenbe helyezték át.

* **Jeruzsálemi adománygyűjtő.** Városunkban tartózkodik most egy miniszteriumi engedéllyel ellátott jeruzsálemi rabbi, neve Iddo Widdol Benjámin, ki adományokat gyűjt a palesztinai zsidó vakok jeruzsálemi intézete javára. Nemesebb, hasznosabb célra alig lehet adományozni, a kéregető a jószívű adakozóktól elfogadja a legkisebb adományt is. Ki teheti, áldozzon valamit ez emberbaráti önzetlen embertársaink érdekében.

* **A hajdumegyei gazdasági egyesület** választmányi ülést tartott ma délelőtt 9 órakor a megyeháza nagytermében. Ez ülésen Kovács Gyula alispán, a gazdasági egyesület elnöke elnökölt. Jelen voltak Csapó István előadó, Ványi Lajos, Harangi István, Lichtschain Dezső, Dézsi Lajos, Jáh Miklós, Orosz Endre, Pánzes Sándor és Csák Máté választmányi tagok. Ez ülésen először a hajdudorogi közlegelőn egy nagy birtok után eső legelő illetőségére vonatkozólag adott véleményének a gazdasági egyesület választmányja kifejezést. E vélemény, illetőleg az előterjesztendő javaslat az, hogy a szóban levő birtok után eső legelőn, úgy mint eddig, továbbra is jószágként 5 holdas legelő terület legyen. Másodsor Fehér vármegye egy átiratát vették bírálat alá, melyben nevezett megye egy oly szabályrendelet hozását kéri, melyben az eddigi állapotokat megszüntetve elrendeltetnék, hogy a mezőgazdasági családok ezután ne január 1-én szerződtessek, hanem április 1-én s ugyanakkor költözködjének is. A választmány ez ügyben kimondta, hogy mivel a családtervezény éppen most revízió alatt áll, hozandó határozatukkal annak elintézéséig várnak. Végül pedig Kovács Gyula alispán, elnök felhatalmazást kér arra, hogy ugy a kormánynál, valamint egyes pénzügyezeteknél kezdeményező lépéseket tehessen valamilyen gazdasági ipartelep létesítése érdekében. A felhatalmazás megadása után az ülés véget ért.

* **Első Debreceni Sertészhaláló és Előlegező Részvénytársaság.** Debrecen város és vidéke sertéskereskedelmére nézve nagyfontosságú vállalat alakult tegnap délután városunkban. Ez az Első debreceni sertészhaláló és előlegező részvénytársaság, melynek alaptőkeje 150,000 korona, célja pedig sertéseknek bizományi hizlalása, sertészállások bárbsadása és sertésekre való előlegnyújtás lesz. Az alakuló közgyűlésen, mely az Alföldi takarékpénztár helyiségében

fojtt le, — gróf Dégenfeld József elnököl. A népes közgyűlésen 35 részvényes jelent meg 603 részvény képviselésében. A tagok sorában tekintélyes debreceni kereskedőket, hivatalosokat és gazdákat láttunk. A közgyűlés az alapszabályokat elfogadván a társaság megalakulását kimondotta. Az igazgatóság tagjai: gróf Dégenfeld József (elnök), Poroszlay László (alelnök), Márk Endre, Ungvári József, Rontsik Lajos, Csáky János, Csóka Sámuel és Frigyesi Jakab, — a felügyelőbizottság tagjai pedig: dr. Szücs Géza (elnök), Geiger Simon, Szántó György és Szabó István lettek. Egy-egy hely az igazgatóságban és felügyelő bizottságban betöltetlen maradt. Az új társaság működését rövid időn belül megkezdi.

*** Osztrák szemtelenkedés.** Egyik bécsi lap az „Information” a Rákóczi ünnep nagy sikere miatt kesereg és a fölött panaszkodik, hogy az ünnepi beszédek történelmi hazugságok hangzatosával magasztalták Rákóczit, aki a legbrutálisabb parasztnyuzó volt az országban és társai csupa „csirkefogók” voltak. Az egész cikknek az a vége, hogy a Habsburgoknak minden században, a 16, 17, 18 és 19. században újra meg kellett hódítani Magyarországot s ha a dinasztia meg akarja tartani Magyarországot akkor a 20. században meg kell ismételnit az 1848—49 et. A „Bemaschirozás”-sal való fenyegetődzést nem vesszük komolyan, mert az a véleményünk, hogy e téren olyan tapasztalatokat szerezhetünk már a kedves szomszédok, amelyek rájuk nézve nem teszik kívánatosná, hogy megismétljék olyankor, amikor nem lehet az orosz armádia segítségét igénybe venni. Hogy Rákócziról és koráról olyan becsmérőleg szólnak az osztrákok, azon sem oszálkozunk. A holt orosz-lánokat mindenki megrughatja. — Az ilyen ruadalódzásokkal azonban semmit sem érnek el az Information bőrébe bujt „névtelen slökelőségek”, mert a hangjuk ugyancsak elárulja mivoltukat.

*** Verekedések.** A tiszacsegei csendőr őrsőtől ma reggel két jelentés érkezett a szolgabíróhoz. A jelentések szerint tegnap délután Tóth Eszter 14 éves leány és ennek öccsége a 13 éves Gábor, Mester Juliánát lakásuk udvarán a földre teperték s botokkal úgy elverték, hogy az orvosi látélet szerint 4—5 hét alatt heverheti csak ki sérülését. — A két gyermek azért verte meg Mester Juliánát, mert az részeg állapotban édes anyjukat szidta. — A másik jelentésben az van elmondva, hogy B. Fodor János Keoskés-pusztai számadó gulyás Szabó Ferenc bérengazdát, a mikor az szántani ment, egy bottal hátulról háromszor fejbavágta, 8 nap alatt gyógyuló sérüléseket ejtve rajta. Oka ennek az, hogy Szabó pár nappal ezelőtt szétzavarta a Fodor őrzete alatt álló gulyát. Az eljárás mindkét ügyben folyamatban van.

*** Pincetűz.** Ma reggel három negyed 7 órakor teljes készütséggel vonultak ki a tűzoltók Publig Ernő tűzoltó főparancsnok vezetésével, a Szálkay utca 5. sz. alatt levő Schwartz féle butorraktárhoz. E butorraktár pincéje a szoros értelmében meg volt tömve száraz gyaluforgácsal, mely hogy-hogy nem, ma reggel kigyuladt. A tűz eleinte nagy veszedelemmel fenyegette az egész telepet, a melynek még az udvara is tele volt butorokkal és más gyúlékony anyagokkal. A pince annyira meg volt tömve gyaluforgácsal, hogy még a lépcsőn sem lehetett lemenni. Dacára ennek sikerült dérekk tűzoltóinknak 2 órai fáradszó munka után a tüzet teljesen kioltani. A tűz keletkezésének okát a megtartandó tűzvizsgálat van hivatva kideríteni, kár azonban nincsen, ha csak a pincésajtók elégséget nem vesszük annak.

*** Érdekes véletlen.** Igen gyakori a dátumoknak oly érdekes véletlen találkozása hogy akaratlanul is a szertelen romantika tolu elénk, mely az ilyen véletleneket természetesen szokta. — Szinte babonás hitet ébreszthet az emberben az ilyen véletlen találkozások, amint most ismét előfordult. Most hozták II. Rákóczi Ferenc tetemét a magyar földre; október 28-án ünnepelték Budapes-

ten, az ország szívében, a nemzet ekkor fogadta ünnepélyességgel Erdély legnagyobb fejedelmét. A kronológikus históriát lapozgatva pedig ezt a feljegyzést találjuk benne, 1717. október 28. A szultán ünnepélyesen fogadja II. Rákóczi Ferencet, Tehát ugyan azon napra esett a nagyságos fejedelem ünnepélyes fogadtatása a szultánnal, mint amelyiken a magyar nemzet járult elébe ünnepélyes fogadtatás céljából. Csakhogy persze a két október 28. között tizenhárom év, 189 esztendő múlt el. De a nap találkozása mégis feltűnő és a fatalisták bizonyára fel fogják ezt a véletlen találkozást jegyezni.

*** Ezt jó lesz ellopni.** Beszenszky Kálmán Ajtó-utcai kereskedőnek, volt egy kedves emléktárgya, egy tajtékpipa, melyet üzletében féltve őrzött, annál is inkább, miután a régi faragott tajtékpipa több mint 100 korona értékű volt. A múlt hónap 31 én észrevette, hogy a pipa a tokból, amelyben tartotta, eltűnt. Minthogy kocsisára, Szilágyi Gáborra gyanakodott, feljelentette őt a rendőrség bünygi osztályán. Feljelentését azzal indokolta, hogy tanulója hallotta, a mint Szilágyi egy alkalommal kijelentette a pipára mutatva: Ezt jó lesz ellopni. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

*** Verekedő testvér.** A rendőrség bünygi osztályánál tegnap Katocs Józsefné Kardos Mária nőiszabó feljelentette testvérét Kardos Pétert, hogy őt összeverte. A feljelentés szerint Katocs Józsefné e hó 4 én meglátogatta a Nemzetőr utcán lakó édesatyját. Mikor atyjától eltávozott, a kapuban találkozott sógoröjével, kivel beszélgetésbe elegyedett. Ekkorban testvére, Kardos Péter a lakásból kirohant s a mit sem sejtő asszonyt földre tiporta s lábaival össze-vissza rugdosta, úgy hogy — mint az orvosi látlevéllel bizonyította — súlyosabb sérüléseket szenvedett. Emiatt kérte a verekedő testvére megbüntetését.

x Pörkölt és nyerskávét különlegességek kaphatók Főlegyházy János moizuzemű kávé pörköldéjében Piac és Miklós utca sarkán.

x Bankó sorsjegye Bankó! Az ország minden részében el van ismerve ezen mottó, a mely a kimutatott fényes eredmény által bebizonyosodott. Az utóbbi hat hónapban belül a 602000 koronás nagy jutalom díjon kívül a nagy főnyereményt 200000 koronát, kétszer a 60.000, az 50.000 és 40.000 koronát, összesen tehát egy millió koronát fizetett ki fenti bankház a szerencsés vevőknek. Ezen fényes eredményt más főelárusító kimutatni nem képes. Jogosult tehát azoknak eljárása, kik sorsjegyeiket a legközelebbi I. osztályu húzásra, XIX ik sorsjáték, Bankó Bankházánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 60) beszerzik.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Az erkölcsi mocsárból.

Kiskorú zülött lányok.

— A kosáros férfi. —

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 6.

Az erkölcs, mocsár ijesztő mélységeitől nyujt szomorú fogalmat ez a két eset, mely különben nem ritka szerepel a rendőrség bünkrónikájában. Az egyik egy energvált hajlamú férfuról, ki vadállatias érzésével egy lilomot akart letörni, a másik pedig egy szerencsétlen, valóban boldogtalan emberről, ki nek három még kiskorú alig 12—15 éves leánykájára tévedt a bün útjára, amiért őket a városból örökre kitiltották.

Az emberi nem salakjainak az a ljas bünei ugyan nem méltók a tollhegyére, de mégis számot adunk róla — szükségesek az ilyesmit a társadalomban immár oly nagy mérvű romottságok felismerésére.

A kis leányok réme.

Kiss József Nyil utcai lakost exaltált természetéről ismerik rokonai és jóbaratai.

Ez a szerencsétlen ember többször állt már a bíróság előtt vádolva a bünök e legaljasabbikával és még sem tért észére, még sem tudott parancsolai romlott vére ganosz sugalmának.

Tegnap is ez a Kiss József az utcán megpillantotta Kalló Józsefné Apafi u. 153. szám alatti lakosnak gyönyörű, de alig 8—9 éves gyermekét. Kissben nyomban felülkerekedett rossz ösztöne és négy fillérrel elcsalta a kis leányt lakására. De gonosz tettét végre nem hajthatta, mert mihelyt a férfi az ajtót bezárta a kis leány sirni és kiabálni kezdett. Kinn várakozó játszótársa meghallotta a segélykiáltásokat és figyelmeztette a lakókat, mire azok kiszabadították a kis leányt és feljelentést tettek a rendőrségen, mely nagy erőlyvel megindította a vizsgálatot.

Három zülött leány.

Ha boldogtalan apa van úgy Mező Sándor Apafi-utca 12. szám alatti lakos az. A szerencsétlen embernek 3 fiatal, alig 12, 14, 15 éves leánya tévedt a zülles útjára, melyről pedig alig van visszatérés. A három leány oly nyilvánosan üzta bünös üzelmeit, hogy a rendőrség több napi elzárás után mindannyijukat kitiltotta a város területéről. MASHOVA, szabadszárnyukra kerülve természetesen még mélyebbre sülyedtek. Ezt már nem tudta tovább nézni az apa és egy beadványt intézett a főkapitánysághoz, hogy a rendőrség a kitiltást vonja vissza, hogy leányait vissza tudja terelni a tisztességes útra. A főkapitányság aligha tett eleget a kérelemnek, hanem felhívja az apát, hogy adja, mind a három lányt a javító intézetbe.

Borzalmas büntény.

Az agyontaposott asszony.

— nov. 6.

Rémes büntény tartja most izgatottságban a közeli Balmazújváros lakosságát. A részleteiben még borzalmasabb büntény talán nem is került volna napvilágra, de a rémes eset áldozata, a szerencsétlen asszony halála nyomán kiderült minden és a minden emberi érzésből kivetkőzött tettes nemsokára az igazságszolgáltatás kezére kerül.

Balmazújvároson tegnap meghalt Szemán Istvánné, Pál Lidia ottani lakos. A hivatalos halotti vizsgálat azonban konstataulta, hogy az asszony halála nem természetes okokból következett be. Borzalmas sérülések voltak testén és ezek okozták hirtelen halálát, mert hisz még pár nap előtt erős egészséges életerős volt.

Az orvosi jelentés alapján távirati értesítést küldött a balmazújvárosi előljáróság a debreceni ügyészségnek, mely azonnal nyomozást rendelt el a titokzatos és gyanus körülményekkel bíró halálesetben.

A nyomozásnak csakhamar meg lett az eredménye. Kiderült, hogy az asszony egy különös és borzalmas bünténynek az áldozata.

Szemán Istvánék szomszédjágában lakott Pinczés János feleségével. Ez a Pinczés Jánosné folyton azzal gyanusította Szemánét, hogy elcsábította férjét és most tiltott viszonyt folytatnak. A gyanusított asszony természetesen ártatlanságának tudatában tagadt mindent, de azért Pinczésné gyanuja nem oszlott el, sőt a napokban mindinkább jobban tapasztalván férjének hűtlenségét — erősödött.

November elsején meglátogatta az állítólagos vetélytársnőjét és szemére vetette a dolgokat. Szemánné ezuttal is tiltakozott ellene, mint Pinczésné annyira feldühödött, hogy neki rontott a földre teperte és annyira össze-vissza tapodta és verte, hogy a szerencsétlen asszony elvesztette eszméletét.

Az/ta az asszony jóformán magához sem tért, beszélni egyáltalán nem tudott, így a csak később hazatérő férje volt képes megérteni, hogy mi történt feleségével. Orvost hivatott hozzá, de az asszony minden gondos gyógykezelés dacára sem maradt életben, hanem mint iruk tegnap meghalt.

A debreceni vizsgálóbírósnak is jelentették az esetet, a vizsgálóbíró holnap ki fog szállani a helyszínre ugyancsak holnap boncolják fel az asszony holttestét. A borzalmas bűnyűben még szenzációs részletek várhatók.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szerda „Kis herceg” Operette. (C.)
Csütörtök „Asszony” Színmű, Ujdonság. (A.)
Péntek „Asszony” Színmű. Ujd. (B.)
Szombat „Forgószél kisaszony” Énekes Bohózat. Ujdonság. (C.)

Nyilatkozat.

A következő nyilatkozat közlésére kértünk fel: A Nyiregyházi heteként megjelenő „Nyirvidéki Hírlap” 32-ik számában a debreceni színtársulatról egy cikket közöl, a melyet magunkra nézve mint a társulat tagjai — sértőnek találtunk. Cikkében többek között a következő kitételek használtak: „Nagy tragikus esemény lesz ez amely egyébként folyó évi november 5, 6, 7, és 8-án fog lezárulni a drámai és vígjátéki kalandozók egy kis töredékének celeb rálása mellett.” Aluhrottak folyó hó 5-én megjelentünk fent nevezett lapszerkesztőségben, hogy felelősre vonjuk a cikk szerzőjét a sértő kifejezésekért. Kérdezőkészségünkre hogy ki írta a cikket — egy remegő belegas ember, — ki magát Bolsay néven mutatta be, a lát a lap felelős szerkesztője — a cikk szerzőjének nevét megtagadta. Mivel pedig nevezett Bolsay (alias Blumrud Ezékel) többszöri felszólításunkra sem volt hajlandó a cikk szerzőjét — megnevezni, sem azért a felelősséget elvállalni, kijelentettük előtte, hogy az ismeretlenség homályába burkolózott, gyáva alak a legközönségesebb aljas gazember, aki ilyen csemányul visszaél a nyomtatott betű hatalmával. Egyébként tudomásunkra jutott, hogy ugy ezen, valamint előző lapszámaiban megjelent piszkolódásai bosszu műve, mert nem kapott olyan állandó szabad jegyet, mint a mint a lap követelt. Nyiregyháza. 1906 november 5-én. Békés Gyula, Ternyei Lajos, Bérczy Ernő, Szalay Gyula.

A cserelányok ma este harmadszor kerül színre tett ház előtt. A szereplők ma is igen jók voltak. A gyönyörű Olivier nővérek „chibai”, ultramodera és erősen izgató táncát ma is mohón bámulta a földszint és a páholy. Hisszük hogy a két új táncosnő miharabb a debreceni közönség kedvence lesz. És erre méltán rá is szolgálnak kedves megjelenésükkel és elragadó táncukat. A műértő színügyi bizottság is teljesen meg lehet elégedve szerződtetésükkel. (Sz. b.)

K. Tóth Kálmán darabja. Felszólalást kaptunk a közönség köréből az iránt, hogy K. Tóth Kálmán, a magyar irodalom buzgó veterán művelőjének nem rég előadott darabját „A rabló”-t hozná még egy kétszer színre az igazgató. Ezt az óhajt a magunk részéről is melegen pártoljuk s azt amin: épp oly mulattató, mint minden frivolságtól ment, derék alkotást alkalmas vasárnap délutáni darabnak tartjuk. Még anyagi tekintetben sem kellene hátré lépnie az igazgató, mert K. Tóth Kálmán egy állásánál, mint egyéniségénél és írói érdemeinél fogva oly általánosan kedvelt és tisztelt egyénisége e

város társadalmi életének, hogy tisztelőkben is kitelnek egy-két felt nézőtér.

A legközelebbi premier. Az „Asszony” Porzolt Kálmának a bpesti nemzeti színházban nagy sikert aratott színműve lesz a legközelebbi ujdonság, melyből a drámai személyzet az utolsó próbákat tartja. A rendkívül hatásos színmű bemutatás előadása csütörtökön f. hó 8-án lesz, a főszerepeket játsszák Lukács Juliska, Szabó Irma, Almásy Lola, Szakács, Ternyei, Bérczi, Deésy stb.

A kisherceg operette reprise, ismét műsoron szerepel a cím szerepben Zilahy-néval. Szerencsés gondolat volt Zilahy igazgatótól, hogy az operettet újból betanította, melyel alkalmat nyújtott hogy a közönség mai generációja megismerje Jacsgunak ezt a soha el nem evülő bájos zenéjét. Az előadásban részt vesznek Radó Anna, Vida Ilona, Árkosy és Polgár.

Forgószél kisaszony, francia énekes bohózat a legjavából lesz a hét másik ujdonsága, melyre nagy ambícióval készül a vígjátéki személyzet, a bohózatban rendkívül hálás szerepe van Főthly Frida, Békés, Ternyei és Bérczinek, a többi szereplők Arda Ida, Almásy Lola, Szakácsné, Árkosy, Deésy, Bay, stb.

TÁVIRATOK

Eltűnt milliomes.

Budapest, nov. 6. Itt nagy szenzációt keltett Herzmann Jenő eltűnése. Az eltűnt huszonnégy éves fiatalember, fia a Lipótváros leggazdagabb milliomasának. Hír szerint Herzmann Jenő milliókat vesztett a tőzsdén és kártyán. Állítólag Amerikába szökött.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 6.

Buzsákinál és vételkadv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 25000 métermázsra került forgalomba néhány fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül zab, rozs, szilárdabb. Egyéb gabonanevek változatlanok.

Idő: szép.	
Buza áprilisra	14.78—80.
Rozs áprilisra	13.98—10.
Zab áprilisra	11.34—36.
Tengeri 1907 májusra	10.26—28.
Repece augusztusra	26.30—50.
Rozs októberre	—
Zab októberre	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Buza októberre	—

Szerkesztői-posta.

Érdoklódó. Uram, tessék azt nekünk koncedálni, hogy a mely idegen szót leírunk, annak a nyelvét valaki bizonyára érti a szerkesztőségben. Ha mégis rosszul jelenik meg (p. o. „dentes” helyett „deutes”) ott technikai akadályok léptek közbe zavarólag. A közönség intelligens része különben jól ki van okosva a sajtóhibászat terén és jóakarattal pótolja a hiányokat a maga emberségéből!

Erzsók asszony. Tartalmas közleménynek csupán eszmemenetét közöljük. „Ne együnk húst” című közleményének ez a vázlata: „A hus drágasága már elviselhetetlen, tehát ne együnk húst, csak annyit, a mennyit a testi egészséges táplálkozás megkövetel. A sok hus ugyanis káros a szervezetre, az életet megrövidíti és különféle bajokat okoz. Az emberi testi emésztési rendszere úgy van berendezve, hogy főként növényi eledellel táplálkozzék. Így táplálkoztak a régi zsidók is, kik igen nagy kort értek el. A mai emberek általában sokat esznek s azt hiszik, hogy ez mind csak

erőt ad, pedig a sok evésből igen különböző bajok támadnak s a hosszú életet lehetetlené teszik, sok hus evés pedig az idegrendszerre van rossz hatással. Nem mondjuk, hogy ne együnk egyáltalán húst, s hét egy két napján mellőzhetjük is, az esti hus evést pedig kerüljük. Mérsékelt hus evés mellett szervezeteinket semmi kár nem fogja érni”.

Városi Színház.

Bérlat 33. szám (C) Bérlat 33. szám (C)
Debrecen, szerda, 1906. évi november 7-én

A kis herceg.

Operette 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, november hó 7-én.

Ujdonság! Ujdonság!

Itt először!

Az asszony.

Színmű 4 felvonásban.

Főraktár Debrecenben:
TÓTH BÉLA gyógyszer-tára.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztük
Schön Sándor

keztük kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac u. 12. (Steininger ház.)

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 56
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8 24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 17
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4 26
m. a. vasúttól	reggel	5 35
vásártérről —	reggel	5 44
m. a. vasúttól	d. e.	8 09
vásártérről —	d. e.	8 16
E. B. szörményi	d. u.	11 11
E. B. szörményi	d. u.	11 20
Mihály felé	d. u.	4 34
m. a. vasúttól	d. u.	4 47
vásártérről —	este	7 —
m. a. vasúttól	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
P. Abony felé m. a. vasúttól	reggel	4 56
P. Abony felé vásártérről	d. u.	4 56
O.-Kócs — Polgár felé m. a. v. 361	d. u.	5 16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A este 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
A este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
A este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
A este 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(E. B. szörményi gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felé (szörményi vonat)	d. u.	8 29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6 48
Budapest — Nagyvárad felé —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	2 39
Csak P. Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felé — — —	reggel	8 48
Szatmár — M.-Sziget felé — —	d. u.	4 12
Csak M.-Sziget felé — — —	este	10 11
Szatmár felé — — —	este	6 40
Kassa — Miskolc felé — — —	este	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11 31

vásártérről —	reggel	7 33
m. a. vasúttól	d. e.	7 40
vásártérről —	este	6 22
m. a. vasúttól	este	8 28
vásártérről —	d. u.	8 29
m. a. vasúttól	d. u.	8 35

P. Abony felé vásártérről —	d. u.	7 44
P. Abony felé m. a. vasúttól	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felé vás. tér.	reggel	5 35
O.-Kócs — Polgár felé vás. tér.	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felé —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felé —	d. u.	8 18

Szőlő
oltványok.

Valamint az
elmúlt években
is a

**Kükkülómenti
első szőlőoltványi telep**

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 21

Nagykükküló megye — volt az egyedüli az egész országban mely vődinek mindegy tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, ugy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor csemege bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokok barmulatos eredményeket érnek el.

Kívánatra képes ártégyzék — számos elismerő levelet — ingyen és bérmentve.

A ki mer az nyer

még sohasem nyert, szerencsáját bankházunknál felkeresni el ne mulasztja. Bankházunk Fortuna istenasszony által adó kegyeltje, miért is a vevőnké a biztos szerencse. Csak keveset

kockáztatni, ki sorsjegyet nálunk vesz, mert a sorsjegyek ára — a nagy nyeresési esély mellett — rendkívül csekély és p.:

$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$ sorsjegy
1.50 3.00 6.00 12.00 korona.

Azért, ki szerencsáját nálunk kísérli meg,

1.000.000 koronát

minden második sorsjeggyel 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000 60.000, 50.000, 40.000 koronát, esetleg a legkedvezőbb főnyereményt:

Rendelje meg mielőbb sorsjegyét, mert a rendkívüli nagy keresletnél készletünk már nagyon csekély. Az első osztály huzása már november 22. és 23-án. Minden vevőnknek a hiteles, hivatalos nyereményjegyzéket a huzás után azonnal megküldjük, és bármily nagy nyereményt is azonnal készpénzben fizet ki

**A „KORDA és Társa“
bankháza**

Budapest, Váci-körút 27. sz.

**A nagy szerencse
kincses háza,**

Szeretettjének név melletti
szerencse-száma

Segíti Önt a szerencsés
nyerők sorába!

- Adám 6474
- Adólat 107475
- Adóh 110573
- Agoston 119111
- Aladár 50573
- Albert 39983
- Alfréd 22429
- Ambrus 50470
- Andras 37438
- Antal 107499
- Arnold 75011
- Árpád 119119
- Arthur 107499
- Aurél 50915
- Balázs 95020
- Bálint 65971
- Bela 43191
- Benedek 39904
- Bernát 13944
- Daniel 34291
- Dávid 13816
- Dénes 119103
- Dezso 107498
- Ede 65956
- Elek 39955
- Elemér 107481
- Emil 119113
- Endre 95021
- Ernő 22432
- Ferenc 119105
- Frigyes 65972
- Fülöp 39973
- Gábor 107483
- Gáspár 119109
- Gergely 108387
- Géza 39979
- Gusztáv 18920
- György 119108
- Gyula 107484
- Henrik 75017
- Herman 50973
- Hugo 119107
- Ignác 95009
- Illés 65955
- Imre 45198
- István 107489
- Jakab 17039
- János 107494
- Jeno 108386
- József 119139
- Kálmán 95952
- Károly 75019
- Kornél 119131
- Kristóf 107499
- Lajos 95022
- László 119132
- Lipót 95015
- Lorinc 108387
- Márkus 75008
- Márton 107495
- Mátyás 18510
- Mihály 119135
- Miklós 18511
- Miksa 22440
- Mó 34293
- Nándor 119136
- Oszkár 37432
- Otto 18617
- Ódon 119137
- Pal 34309
- Péter 37461
- Roszó 119128
- Sándor 41587
- Szilves 51195
- Zsigmond 119140

- Adél 6457
- Ágnes 39054
- Agota 65979
- Amália 107462
- Anna 45190
- Anatolia 119102
- Apollonia 95014
- Aranka 108382
- Berta 12047
- Blanka 60971
- Borbála 119129
- Boriska 65951
- Beth 17059
- Beza 44293
- Brigitta 108393
- Cecília 6473
- Cornelia 119115
- Dóra 109989
- Eduárd 75010
- Eufémia 39953
- Emma 119112
- Ernestin 108384
- Eva 407472
- Erzsébet 22443
- Eszter 119101
- Etel 65984
- Flóra 50472
- Franciska 109970
- Frida 39969
- Gertrud 65960
- Gabriella 107483
- Hedvig 119125
- Heléna 95006
- Henriett 18923
- Hermína 119124
- Hilda 109974
- Ibolyka 22421
- Iduska 108377
- Ilonka 75009
- Ilma 110582
- Ilka 119122
- Iren 22428
- Irma 107471
- Izabella 39056
- Janka 107500
- Jolán 6458
- Jozsa 39053
- Judith 95019
- Julianna 107478
- Karolin 119125
- Katuska 75007
- Katalin 109959
- Klára 29071
- Kornélia 37471
- Laura 95007
- Lonka 39053
- Lina 22437
- Lujza 108393
- Malvin 119117
- Margit 95023
- Mária 65968
- Márid 108389
- Olga 95004
- Pania 119127
- Rozsika 39080
- Rozsika 9475
- Rozsika 17048
- Rozsika 31179
- Sarolta 95019
- Terez 22442
- Valéria 119114
- Viktória 107492
- Vilma 50578
- Zsófia 108391
- Zsuzsanna 107480

Gleichenberg itthon! Sok ezren keresik fel évenként a külföldi Gleichenberg, Reichenhall stb. fürdőhelyeket, hogy gyógyulást keressenek megrongált tüdőjöknek. Dr. Than Károly, egyetemi tanár és több előkelő hazai és külföldi szakorvos egybehangzó kijelentése szerint a Kövesligeti

Tulipán ásványgyógyvíz

a Gleichenberg „Constantin“ és a Niederseltersi gyógyvízhez hasonló.

Nem kell tehát külföldre menni, nem kell idegenben kinlódni, hanem mindenki otthon tarthatja a kurát és az eredmény számtalan orvosi elismerés tanúsága szerint meglepő, mivel a Kövesligeti Tulipán ásványgyógyvíz gyógyhatása úgy a tüdőre, mint a gyomorra nézve felülmulhatatlan és a mellett közelségénél fogva tettemesen olcsóbb, mint a külföldi víz.

A kinek tehát egészsége drága, ne mulassza el a Kövesligeti Tulipán ásványgyógyvizet állandóan használni vagy a ki borhoz, vagy sziruphoz kellemes és üdítő italt akar.

Főraktár Debrecen és Hajdumegye részére

Darvas Miksa fűszer és ásványvíz kereskedőnél Debrecen, Teleki-utca 104. — Telefon 294 sz.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékossgot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük teleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is. Tájékozásul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
4 " " " 5 " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " 5 " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " 5 " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " 5 " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " 5 " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól